

[Lone Dybkjær]

(Beslutningsforslag nr. B 121).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget.

Kurt Hansen (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ferieloven. (Arbejdsgiverbetaling af lukning mellem jul og nytår).

(Lovforslag nr. L 191).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Glistrup (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ejendomsskattefritagelse for offentlige ejendomme.

(Lovforslag nr. L 192).

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagets bemærkninger.

Arne Bjerregaard (KrF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

(Lovforslag nr. L 193).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Industriministeren (Erling Jensen):

Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser.

(Lovforslag nr. L 196).

Forslaget er udarbejdet som en konsekvens af folketingets beslutning nr. B 12 om medbestemmelse for lønmodtagere, som vedtaget den 21. december 1979. I denne beslutning opfordres regeringen til i folketingsåret 1979-80 at fremsætte lovforslag om ændringer i aktie- og anpartsselskabslovene om øget medarbejderrepræsentation i selskabernes bestyrelser og øget offentlig indsigt i ejerforholdene.

Da bank- og sparekasseloven foreskriver, at banker skal organiseres som aktieselska-

ber, hvorimod sparekasser er selvejende institutioner, er alene bankerne omfattet af det i folketinget nu fremsatte forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber, der gennemfører øget medarbejderrepræsentation.

Ved dette forslag tilsigtes det at opretholde den ligestilling af banker og sparekasser, der blev gennemført med bank- og sparekasseloven af 1974.

Efter at jeg ved skrivelse af 13. marts 1980 anmodede folketingets erhvervsudvalg om på mine vegne ved 2. behandling af L 117 (forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser) at stille de i nærværende lovforslag omhandlede ændringsforslag, er det fundet rigtigst at gennemføre disse bestemmelser ved et selvstændigt lovforslag.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af:

Forslag til lov for Grønland om det offentlige aftalenævn.

(Lovforslag nr. L 171. Fremsat 13/3 80).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ole Thomsen (S):

Det af ministeren fremsatte forslag om at etablere et nyt, særligt, offentligt organ til at varetage samarbejdet mellem de offentlige arbejdsgivere i Grønland og til at fungere som eneste forhandlingspart i overenskomstforhold med arbejdstagernes organisationer har sin baggrund i arbejdet i kommissionen om hjemmestyre i Grønland, hvor man har overvejet, hvorledes den nødvendige koordinering af den offentlige lønpolitik i Grønland efter hjemmestyrets indførelse kan sikres, samtidig med at hjemmestyret og kommunerne sikres størst mulig indflydelse på og ansvar for lønudviklingen i Grønland.

Denne løsning med et aftalenævn ser vi i socialdemokratiet velvilligt på, idet det svarer nogenlunde til de lønnævn, vi selv har oprettet i vore kommunale organer. Det fremgår ligeledes af bemærkningerne til lovforslaget,

[Ole Thomsen]

at lovforslaget har været forelagt de lønmodtagerorganisationer, med hvilke ministeriet for Grønland på nuværende tidspunkt har indgået overenskomst, og at der med disse organisationer allerede er indgået aftale om en eventuel revision af loven, hvis det viser sig nødvendigt, efter at den har virket i en periode.

Det bør ligeledes bemærkes, at forslaget er udarbejdet i fuld overensstemmelse med de i hjemmestyrekommissionen skitserede retningslinjer.

Den socialdemokratiske gruppe lover et velvilligt og positivt udvalgsarbejde.

Ivar Hansen (V):

Med dette lovforslags behandling her i folketinget kan man sige at Grønlandsministeren i lovsform udmønter resultatet af nogle af de vel nok mere vanskelige forhandlinger, der fandt sted i hjemmestyrekommissionen for et par år siden. Der er vel ingen grund til at lægge skjul på, at i de kommende år vil netop forhandlinger om løn- og ansættelsesvilkår for de forskellige personalegrupper i den offentlige sektor i Grønland komme til at give nogle vanskelige problemer i samarbejdet mellem det grønlandske hjemmestyre, de grønlandske kommuner og den danske stat.

Vi tror fra ynstres side, at det system, der her lægges op til, vil være, hvad jeg vil kalde for en glimrende overgangsløsning. Der er ingen tvivl om, at dette aftalenævn vil komme til at spille en fremtrædende rolle i de kommende år, og vi tror som sagt, at det er et organ, der vil komme til at passe glimrende til de opgaver, der skal løses.

Jeg ved ikke, hvordan ministeren vil bruge den bemyndigelse, der er blevet lagt ind i lovens § 1, stk. 2, og som går ud på, at ministeren kan bemyndige aftalenævnet til at træffe aftaler også for så vidt angår statens tjenestemænd, men det skulle ikke undre mig, om det ville vise sig at være fornuftigt og rimeligt, hvis den bemyndigelse, ministeren her har, bruges til at delegere kompetencen videre til dette aftalenævn, men det kan vi måske vende tilbage til en drøftelse af i udvalget.

Vi forventer som sagt, at denne lov, hvis principper vi kan tilslutte os, vil få en væsentlig betydning i de kommende år, men vi

kan vel også sige, at det er en lov, der vil få mindre betydning, efterhånden som årene går og det grønlandske hjemmestyre forhåbentlig overtager en stadig større del af de forskellige samfundsfunktioner på det grønlandske område.

Burgdorf (KF):

Det er jo en kendsgerning, at forholdene i Grønland på mange områder er anderledes end i det øvrige Danmark. Det er også en kendsgerning, at de nye forhold i Grønland kan være med til at bidrage til en udvikling, som vi måske også kunne drage lære af i det øvrige land.

Det lovforslag, som ligger her, er jo en direkte efterkommer af den betænkning, som hjemmestyrekommissionen har begået, og det synes at være særdeles fornuftigt. Det er da klart, at man ikke kan have, at tre instanser begynder at bekrige hinanden og konkurrere med hinanden lønmæssigt, og derfor synes det særdeles fornuftigt, hvis man kan aftale tingene indbyrdes.

Det er da klart, at der er mange aspekter også i dette lovforslag og i bemærkningerne til lovforslaget, og vi vil gerne grave i det i udvalget. Der er sikkert også mange spørgsmål, som vil komme frem, og der er et, som umiddelbart falder mig ind: hvorfor skal der være et kontor i København og et tilsvarende i Grønland? Det er dog i Grønland, problemerne opstår, og det er også dér, de skal løses, så jeg vil gerne spørge ministeren, hvorfor der absolut skal være et kontor i København også.

Vi vil se velvilligt på dette lovforslag og gå positivt ind i udvalgsarbejdet om det.

Dohrmann (FP):

De tre foregående ordførere har givet tilslutning til lovforslaget, og det forpligtede de sig faktisk også allerede til, dengang hjemmestyreløven var til behandling, for da var dette ganske rigtigt indeholdt.

Når jeg frygter, at den ordning, som nu foreslås, ikke er så god, som nogle mener, skyldes det forskellige ting. Det skyldes bl. a., at med den sammensætning, ministeren har givet aftalenævnet, består det udelukkende af repræsentanter udpeget af, skat vi sige de myndigheder, som beskæftiger offentligt ansatte. Men ministeren og alle andre med en

[Dohrmann]

smule kendskab til Grønland ved, at det er det offentlige i Grønland, der langt stærkere end i Danmark bestemmer hele lønudviklingen, og derfor synes jeg absolut, det er en mangel ved ministerens lovforslag, at det private arbejdsmarked ikke er repræsenteret i aftalenævnet. Jeg mener absolut, at repræsentanter for det burde være de første, der skulle sidde i et sådant nævn. Stort set alle de aftaler, der bliver indgået i nævnet, vil også komme til at gælde på det private arbejdsmarked, og derfor burde det også have været repræsenteret.

En anden ting, man kan frygte, når man ser, hvordan det er gået herhjemme, er, at det hovedsagelig vil blive offentligt ansatte, der kommer til at sidde i dette nævn. Hvem skal de forhandle med? Offentligt ansatte. Det vil altså sige, at der sidder nogle offentligt ansatte på den ene side af skrivebordet, og der sidder nogle offentligt ansatte på den anden side af skrivebordet. De skal så finde frem til lønningerne, og man kan nok gætte på, hvordan det vil gå.

Vi har ved behandlingen af hjemmestyreloven givet udtryk for vores principielle holdning. Vi mener simpelt hen, at de bevilninger til Grønland, som folketinget vedtager, skal sendes derop; så må man selv finde ud af, hvordan lønudviklingen og lønforholdene skal være. Det ligner ikke noget, at man fra statens side bliver ved med at blande sig i den slags ting. Men selvfølgelig, jo mere ministeren får stablet på benene, jo længere kan han beholde sit ministerium.

Aase Olesen (RV):

Også det radikale venstre kan tilslutte sig lovforslaget om et offentligt aftalenævn for Grønland. Det er en opfyldelse af hjemmestyrekommissionens ønske herom.

Der er fra en enkelt side rejst indvending mod lovens § 6, der giver hver enkelt impliceret myndighed vetoret over for de øvrige. Vi kan tilsige en positiv udvalgsbehandling og vil herunder se på den rejste indvending.

I forlængelse af hr. Burgdorfs spørgsmål vil jeg godt spørge, om jeg har forstået § 8 rigtigt. Der står ikke noget om, hvor sekretariatschefen skal befinde sig; jeg går ud fra, at det er i Grønland.

Arne Melchior (CD):

Det foreliggende lovforslag indebærer ikke for CD nogen vanskeligheder af principiel art, og da det i henhold til forretningsordenen ene er dem, vi skal behandle ved et lovforslags første behandling, kan jeg på mit partis vegne nøjes med at tilsige et hurtigt og let arbejde, hvor vi så nærmere vil interessere os for lovens enkeltheder; men altså: principperne er helt o.k.

Steen Folke (VS):

I bind 4 i hjemmestyrekommissionens betænkning har jeg afgivet en mindretalsudtalelse omkring en række af de administrative forhold i forbindelse med hjemmestyrets indførelse, og en af de ting, som jeg går udtrykkeligt imod i forbindelse med de administrative forhold, er netop ideen om dette offentlige aftalenævn, som der er fremsat lovforslag om.

Ministeren siger i sin skriftlige fremsættelse:

»Det er klart, at ingen – heller ikke i Grønland – kan være interesseret i en konkurrence mellem de offentlige arbejdsgivere om den forhåndenværende arbejdskraft baseret på uligheder i lønvilkårene.«

Det mener jeg nu nok er noget af en tilsnigelse. Det er da klart, at lønarbejdere i Grønland faktisk ikke kan have noget specielt imod, om der mellem arbejdsgivere er en vis konkurrence om den arbejdskraft, som de kan stille til rådighed. Det har selvsagt konsekvenser for mulighederne for at tilkæmpe sig en ordentlig løn, om der reelt er en slags konkurrencesituation, men det er lige præcis det, man vil modvirke ved forslaget. Det, man vil med dette forslag, er at styrke arbejdsgiversiden i Grønland, og det er helt klart, at det er det, der bliver forslagets konsekvens. Det handler jo direkte kun om det offentlige som arbejdsgiver med de 3 parter hjemmestyret, kommunerne og staten, men reelt er der ingen tvivl om, at dette aftalenævns eksistens også vil få væsentlige konsekvenser for den private del af det grønlandske arbejdsmarked, som jo ikke spiller den samme toneangivende rolle som i Danmark. Det offentlige er jo i høj grad med til at fastsætte løn- og andre ansættelsesvilkår i Grønland. Det vil sige, at med forslaget om dette aftalenævn vil man også reelt styrke de private arbejdsgivere over for de arbejdere, som

[Steen Folke]

de har i deres brød, og det er klart, at det ønsker VS på ingen måde at medvirke til. Vi ønsker i det hele taget ikke at styrke arbejdsgiversiden på den måde, som det bliver tilfældet.

Jeg mener, det er ret oplagt, at det bliver den danske stat endnu en gang, som bliver den stærkeste part også i dette aftalenævn. Man kan sige, at det bliver formaliseret helt derhen, at statsministeren ligefrem skal være den, der udpeger formanden for bestyrelsen for dette aftalenævn. Jeg kunne da godt tænke mig at spørge Grønlandsministeren: hvorfor egentlig? Ikke fordi jeg mener, at det i sig selv betyder så frygtelig meget, men hvorfor kunne det ikke være den grønlandske landsstyreformand, som udpegede denne formand for nævnet? Hvorfor skal det være den danske statsmagts fremmeste repræsentant, der gør det? Men det er kun en detalje i den store sammenhæng.

Vi mener altså, at dette nævn får til opgave at styrke arbejdsgiverne i Grønland, både de offentlige og de private, over for lønarbejderne, og det siger sig selv, at det vil vi ikke medvirke til.

Inge Krogh (KrF):

Det vil formentlig være en udmærket idé at få et offentligt aftalenævn i Grønland, hvor arbejdsgiverne inden for det offentlige fører forhandlinger sammen, når der skal indgås overenskomster. Derved vil de ansatte inden for stat, kommuner og hjemmestyre få samme vilkår, og man kommer ikke til at kæmpe om at få arbejdskraften fra en anden offentlig institution.

Jeg kender her fra landet som mangeårig medarbejder ved en statsinstitution et eksempel på, at man har kæmpet med en kommunal institution i samme by, som i hvert fald på det tidspunkt gav højere lønninger, og det gav anledning til en del konflikter.

Efter § 6 gives der repræsentanterne for den enkelte myndighed mulighed for at nedlægge veto. Man kunne tænke sig, at det kunne give anledning til en del konflikter.

Men kristeligt folkeparti vil være velvilligt indstillet ved behandlingen i udvalget.

Lis Starcke (DR):

Da retsforbundets ordfører i denne sag er optaget andetsteds, skal jeg blot kort medde-

le, at vi kan støtte forslaget om oprettelse af et offentligt aftalenævn i Grønland. Det er væsentligt for os, at det er det grønlandske hjemmestyre, der har ønsket det. Hvad angår nævnets sammensætning og vetoretten, bør man naturligvis drøfte dette yderligere i udvalget, men vi kan altså støtte forslaget.

Steenholdt (Grøn.):

Dette lovforslag er blevet behandlet i landstinget og det nuværende landsstyre, af de mange medlemmer, som var medlemmer af hjemmestyrekommissionen, da spørgsmålene i nærværende lovforslag blev drøftet. Man så allerede dengang nødvendigheden af, at en styring af det offentlige lønpolitik blev sikret ved et bindende samarbejde mellem de offentlige arbejdsgivere for derved bl.a. at modvirke en uheldig indbyrdes konkurrence om den grønlandske arbejdskraft.

Atassut har været en lille smule betænkelig ved den såkaldte vetoret, som hver enkelt af de i nævnet repræsenterede myndigheder har adgang til at anvende. Vi mener, at lovens formål, nemlig at sikre bindende samarbejde mellem de offentlige arbejdsgivere samt at modvirke uheldig indbyrdes konkurrence om arbejdskraft, ikke altid kan realiseres ved anvendelse af vetoretten, men vi har ikke modsat os det alligevel, selv om vi tilslutter os med en lille smule betænkelighed.

Den største uenighed, kan jeg godt nævne allerede nu, var om § 5, i henhold til hvilken formanden udnævnes af statsministeren efter fælles indstilling fra ministeren for Grønland, Grønlands hjemmestyre og De grønlandske kommuners Landsforening, men atassut indstiller, at § 5 vedtages, som den er i lovforslaget. Det venter vi imidlertid med til udvalgsbehandlingen af lovforslaget.

Preben Lange (Grøn.):

Forslag til lov om det offentlige aftalenævn er jo en gammel kending for alle, der har fulgt med i den forudgående debat omkring hjemmestyret både i og uden for hjemmestyrekommissionen, ligesom det er indgået i det informationsarbejde, der er gået forud for hjemmestyrets indførelse, som det også fremgår af formandens henvisninger til hjemmestyrekommissionens betænkningens omtale af dette spørgsmål. Siumut har støttet tanken i hjemmestyrekommissionen, siumut har støt-

[Preben Lange]

tet tanken i landsrådet, og siumut har støttet tanken i landstinget.

Uden at gå i detaljer skal jeg knytte følgende generelle bemærkninger til lovforslaget:

Vi vil gerne understrege, at hensigten med lovforslaget, sådan som vi har forstået det i siumut, og sådan som det er udtrykt i lovforslaget, er kun at tilstræbe så vidt muligt ensartede løn- og ansættelsesvilkår for de offentligt ansatte i Grønland, på de offentlige arbejdspladser i Grønland, nemlig kommunerne, landstinget og staten. Vi vil gerne understrege, at hensigten med lovforslaget alene er at tilstræbe så vidt muligt ensartethed for så vidt angår løn- og ansættelsesvilkår. Det er vigtigt efter siumuts opfattelse at understrege, at ingen af parterne er bundet til et flertals standpunkt i aftalenævnet. Den enkelte part kan med andre ord ikke majoriseres af de andre imod sin vilje.

Der har hersket lidt usikkerhed om, hvorvidt tjenestemændene burde være omfattet af loven, af ordningen. Vi er i siumut glade for, at dette spørgsmål nu er afklaret på den måde, at tjenestemændene også kan omfattes efter bemyndigelse henholdsvis fra ministeren for Grønland og fra Grønlands hjemmestyre, altså med den nødvendige adskillelse af statslige tjenestemænd og hjemmestyrets tjenestemænd.

Med hensyn til nævnets formandskab ønsker siumut at fremhæve, at vi i siumut lægger stor vægt på, at parterne i enighed selv udpeger nævnets formand for derved at undgå eventuelle politiske tovtækkerier med beskyldning om, at den ene eller den anden har større gennemslagskraft i kraft af, at vedkommende part alene har udpeget formanden. Derfor mener vi, det mest hensigtsmæssige ville være, hvis nævnet selv udpegede sin formand i enighed.

På den baggrund mener vi i siumut, at man skal anføre dette over for ministeren for Grønland, der jo fremsætter dette forslag til folketingslov i overensstemmelse med landstingets ønske.

Med hensyn til nævnets administrative placering har siumut også lagt vægt på dette spørgsmål både i hjemmestyrekommissionen og i landsrådet, og siumut lægger vægt på dette spørgsmål i landstinget. Vi mener principielt, at nævnets hjemsted bør være Grønland. Siumut ser således helst et kontor i

Grønland for dette aftalenævn, men kan være enig i en mere blød overgang som foreslået, således at tyngden af nævnets arbejde efterhånden flyttes til Grønland, efterhånden som flere og flere offentligt ansatte overgår til enten kommunal eller hjemmestyrets regie.

Når vi har ønsket at placere nævnets administration i Grønland, hænger det sammen med, at vi har et grundlæggende ønske om, at lønpolitikken i Grønland nødvendigvis bør udformes i Grønland af hensyn til det grønlandske samfund. Endvidere lægger vi vægt på, at den nødvendige arbejdskraft, der rekrutteres, så vidt muligt fremover organiserer sig i vore hjemlige organisationer, for derved også at undgå, at lønpolitikken i Grønland fremover i alt for høj grad kan blive styret af organisationer uden for Grønland.

I forbindelse med behandlingen af dette forslag til landstingslov om det offentlige aftalenævn ønsker vi i siumut udtrykkeligt at understrege, at der med oprettelsen af det foreslåede nævn ikke – jeg gentager: ikke – er taget skridt til overførelse af de danske arbejdsretlige regler eller den eksisterende hovedaftale mellem arbejdsmarkedets parter i Danmark. Dette spørgsmål er et internt hjemmestyreanliggende, og det ønsker vi at understrege yderligere fra siumuts side, for at der ikke skal herske nogen tvivl herom. Det er med andre ord op til hjemmestyrets egne myndigheder at forhandle sig frem med vore hjemlige arbejdsmarkedsparter om, hvilke regler der skal gælde på det grønlandske arbejdsmarked.

Til slut ønsker jeg at pointere, at det er vigtigt, at lønmodtagerorganisationernes indstilling til lovforslaget tages med i udvalgets videre overvejelser ved lovforslagets behandling.

Og så til allersidst skal jeg blot udtale, at vi i siumut imødeser 1981-overenskomstforhandlingerne, hvor denne ordning ligesom skal have sin debut, med største spænding og forhåbninger om et godt resultat for det grønlandske samfund som helhed.

Med disse bemærkninger skal jeg på siumuts vegne meddele, at vi i siumut kan tiltræde indstillingen om, at nærværende lovforslag godkendes, og at folketinget samtidig skulle tiltræde, at det kommende aftalenævn bemyndiges til på hjemmestyrets vegne at

[Preben Lange]

føre forhandlinger med tjenestemændenes centralorganisationer.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den hovedsagelig positive modtagelse, forslaget har fået her i tinget i dag. Der er taget et enkelt absolut forbehold, og ellers har der været en overvejende tilslutning til forslaget. Der har været gjort en række bemærkninger, som jeg ikke skal gå nærmere ind på ved denne lejlighed. Dog mener jeg det for enkeltes vedkommende rigtigt at knytte et par kommentarer hertil.

Hr. Ivar Hansen stillede mig spørgsmålet, hvorledes tjenestemændene ville komme ind i billedet. Og dette spørgsmål er der også andre der har berørt her fra talerstolen. Hertil vil jeg sige, at det er hensigten, at jeg vil søge at få denne bemyndigelse for at kunne føre forhandlinger og indgå aftaler med tjenestemændenes organisationer. Bestemmelsen er simpelt hen udformet sådan af hensyn til den ordlyd, som den grønlandske tjenestemandsslov har; det er baggrunden for, at dette lovforslag har fået denne affattelse.

Flere har gjort bemærkninger vedrørende § 5, stk. 1, der siger, at statsministeren efter fælles indstilling fra ministeren for Grønland, Grønlands hjemmestyre og De grønlandske kommuners Landsforening kan udpege formanden. Jeg mener, det er vigtigt at understrege, at man nok ikke skal indfortolke alt for meget i denne bestemmelse. Det er jo sådan, at der skal en fælles indstilling til fra de pågældende parter side. Der er altså netop, som det blev understreget af hr. Preben Lange, tror jeg det var, tale om, at man ikke kan majorisere noget igennem på dette område. Men jeg er da klar over, at spørgsmålet har været gjort til genstand for en omfattende drøftelse i Grønlands landsting, og på denne baggrund mener jeg, det er særdeles relevant, at man tager en diskussion i udvalget. Og jeg er naturligvis også parat til at møde op her og gennemdrøfte dette spørgsmål.

Så har man også fra flere ordføreres side gjort bemærkninger vedrørende den vetoret, der er indbygget i § 6. Hertil vil jeg gerne henvise til bemærkningerne til § 6 og så i øvrigt føje til, at jeg finder, det er en nød-

vendig og rigtig ting, at ingen part kan majorisere andre på dette meget vigtige område, at man har en mulighed for i Grønland, og at man har en mulighed for i Danmark, når det drejer sig om henholdsvis de grønlandske politiske organer, nemlig landsstyret, landstinget og kommunerne i Grønland, og om staten, i tvangssituationer at stå frit. Jeg finder egentlig også, at det er nødvendigt for ministeren, som har et parlamentarisk ansvar over for folketinget, at kunne stå frit. Derfor er § 6 formuleret således, som tilfældet er.

Så spurgte hr. Burgdorf, hvorfor der skulle være et kontor i København. Det er egentlig kun, fordi det må forekomme os at være – når jeg siger »os«, så drejer det sig om de forhandlinger, vi har haft, Grønland og Danmark imellem – en praktisk løsning. Der er imidlertid ikke tale om, at vi med dette lovforslag for tid og evighed fastlægger nogen systemer. Det er også derfor, § 8 har fået den, det vil jeg gerne indrømme, noget løse affattelse, idet vi ikke ønsker at præjudicere her i starten, hvorledes sekretariatschefforretningen skal foregå, og navnlig ikke, hvor den skal placeres. Jeg mener, at de bemærkninger, der faldt fra grønlandsk side herom, er værd at notere sig. Der er tale om en overgangsordning, og vi er naturligvis i ministeriet for Grønland særdeles vænnet til at have med overgangsordninger i forholdet mellem Danmark og Grønland at gøre, hvor vi prøver på ikke at diskutere absolutter, et enten-eller, men hvor vi prøver på at diskutere nogle praktiske løsninger på spørgsmål, som fortjener og kræver praktiske løsninger.

Jeg takker ordførerne endnu en gang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 14. november 1979 er nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov for Grønland om forbud mod indførsel og fremstilling af motorcykler.

(Lovforslag nr. L 172. Fremsat 13/3 80).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erik Andersen (S):

Jeg skal på mit partis vegne tilsige dette lovforslag en velvillig behandling. Jeg har lyst til at sige, at det ikke er en idé, der er fostret i en socialdemokratisk ministers hjerne ud fra ønsket om at styre alverdens ting, men derimod et ønske, som er fremkommet allerede i 1978 fra det grønlandske landsråd. Og det er naturligvis et ønske, der er begrundet i det relativt store antal ulykker, som forårsages af motorcykler i Grønland.

Der er en naturlig grænse for, hvad vi her i landet bør blande os i med hensyn til grønlandske forhold, især efter hjemmestyrets indførelse. Men dette er jo et område, som endnu henhører under folketinget.

I erkendelse af den generelle 40 km fartbegrænsning i Grønland og i erkendelse af det grønlandske vejnets ringe antal kilometer, der er egnede til motorcykelkørsel, kan man vel nok sige, at der ikke er noget trafikalt betinget behov for motorcykler i Grønland. Man kan vel endog gå så vidt som til at betegne motorcykler som legetøj for de bedrestillede grønlandske unge, og man kan vel også sige, at det ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt er ressourcespild overhovedet at anvende motorcykler i Grønland. Det mest effektive havde naturligvis været her og nu at forbyde motorcykler i Grønland, men det bliver jo det langsigtede resultat af denne lovgivning. Det må være hjemmestyrets opgave selv at fastsætte tidspunktet for, hvornår indregistrering af motorcykler i Grønland skal opføre.

Jeg vil som sagt tilsige velvillig behandling af forslaget i respekt for det grønlandske landsråds og det grønlandske hjemmestyres ønsker i så henseende.

Ivar Hansen (V):

Vi kan fra venstres side tilslutte os det fremsatte lovforslag.

Burgdorf (KF):

For udenforstående kan dette lovforslag synes lidt mærkeligt, men her står vi over for et specielt grønlandsk problem. De, som kender problemerne, forstår, at man i Grønland har ønsket dette lovforslag gennemført, og da der er et grønlandsk ønske derom, vil vi gerne støtte det.

Dohrmann (FP):

For ikke så længe siden diskuterede vi spiritisationering. Man lavede en ordning, så folk kunne få nogle boner. Den personlige frihed blev altså også indskrænket på dette punkt. I dag foreslår man et forbud mod kørsel med motorcykel i Grønland. Man spørger sig selv, hvornår der kommer et forbud mod, at børn får lov til at bruge løbehjul og den slags ting. Jeg synes, det er den rene barnepigementalitet, og med den varme, den socialdemokratiske ordfører havde i stemmen, kunne vi jo næsten frygte, at det var noget, man ville til at arbejde for herhjemme.

Men kort og godt: det er helt i strid med fremskridtspartiets politik at begrænse folks frihed. Det er da rigtigt, at det er farligt at køre på motorcykel, men der er så meget, der er farligt. Det er også farligt at løbe på ski, det sker der også mange ulykker ved. Vil man også forbyde det? Jeg synes altså, vi er ved at komme lidt for langt ud, når en minister fremsætter den slags forslag her i folketinget, og vi skal nok stemme imod.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan støtte forslaget. I modsætning til hr. Dohrmann vil jeg tilslutte mig, hvad det grønlandske hjemmestyre selv ønsker.

Arne Melchior (CD):

Også i dette tilfælde kan mine ord indskrænke sig til en bekræftelse af, at vi finder det naturligt med dette lovforslag, som det grønlandske hjemmestyre selv har talt sig frem til, og som regeringen derfor fremsætter her i tinget. Der er altså tale om fuld tilslutning.

Hr. Dohrmann sagde, at der her var forslag om forbud mod motorcykelkørsel i